

SUSTAINABLE
URBAN MOBILITY
PLANS

Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă Planificare pentru Dămeni

www.mobilityplans.eu

UN PLAN DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ

CE REPREZINTĂ?

... un plan strategic, care se clădește pe practicile de planificare existente, acordând atenția cuvenită principiilor de integrare, participare și evaluare pentru a satisface nevoile de mobilitate ale oamenilor de azi și de mâine, pentru o mai bună calitate a vieții din orașe și împrejurimi.

CARE ÎI ESTE SCOPUL?

Un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă vizează crearea unui sistem de transport urban durabil prin:

- Facilitarea accesului tuturor la locurile de muncă și la servicii;
- Îmbunătățirea siguranței și securității;
- Reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie;
- Creșterea eficienței și a eficacității costurilor pentru transportul de persoane și mărfuri;
- Creșterea atractivității și a calității mediului urban.

CARE ÎI ESTE SCOPUL?

Politicile și măsurile definite într-un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă trebuie să se adreseze tuturor modurilor și formelor de transport din întreaga aglomerație urbană, incluzând transportul public și privat, de pasageri și de marfă, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau oprit.

PE CE SE CLĂDEȘTE?

Municipalitățile nu ar trebui să îl considere drept încă un plan pe ordinea de zi. Este important să subliniem că un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă se clădește pe și extinde planurile existente.

„ Dacă planifici orașele pentru mașini și trafic, vei obține mașini și trafic. Dacă planifici pentru oameni și locuri, vei obține oameni și locuri.

Fred Kent

”

CUM FUNCȚIONEAZĂ?

Un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă este o modalitate de a aborda mai eficient problemele legate de transport din zonele urbane. Pornind de la practicile și reglementările existente în Statele Membre, caracteristicile sale de bază sunt:

- abordare participativă;
- pledoarie pentru durabilitate;
- abordare integrată;
- viziune clară, obiective și ținte măsurabile;
- revizuire a costurilor și beneficiilor transportului.

O abordare participativă ce îi implică atât pe cetățeni, cât și pe investitori și politicieni de la început și pe toată durata procesului de planificare

Implicarea cetățenilor și a altor actori este un principiu de bază ce trebuie urmat. Este crucial să planifici atent această participare. Acest lucru necesită consimțământ pentru implicarea anumitor grupuri de actori și a influenței pe care aceștia o pot avea. Este nevoie de consimțământ pentru motivarea implicării anumitor grupuri de actori și a influenței pe care aceștia o pot avea. După identificarea concretă a actorilor, o strategie clară de coordonare ar trebui să definească modul și momentul implicării fiecăruia dintre ei. Printr-o implicare potrivită a cetățenilor și actorilor, deciziile pro și contra anumitor măsuri de mobilitate urbană, cât și însuși Planul de Mobilitate Urbană Durabilă, pot obține un nivel important de "legitimare publică".

O pledoarie pentru ca durabilitatea să echilibreze dezvoltarea economică, echitatea socială și calitatea urbană

Un angajament față de principiile sustenabilității este esențial. Cum sustenabilitatea este un concept complex, este important pentru actorii cheie să dezvolte o înțelegere comună a însemnătății sustenabilității și mobilității durabile pentru un oraș și vecinătățile sale. În dezvoltarea unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, viziunea trebuie extinsă dincolo de transport și mobilitate, considerând în mod just criteriile sociale, economice, de mediu și instituțional-politice.

O abordare integrată ce include practicile și politicile diferitelor sectoare politice, diferitelor niveluri de autoritate și ale autorităților învecinate

În multe cazuri, dezvoltarea unui plan este dictată de către un departament de mobilitate sau de transport al orașului. Cu toate acestea, relevanța politicilor de elaborare a Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă nu este limitată la mobilitate și transport, ci are ca scop implicarea în procesul de planificare a departamentelor municipale și regionale (de exemplu departamente dedicate amenajării teritoriului, mediului, dezvoltării economice, incluziunii sociale, sănătății, siguranței). Este o adevărată provocare să soluționezi deficitele de integrare și cooperare, dar este în același timp sursa principală pentru inovare și îmbunătățire.

O viziune clară, obiective și concentrare asupra obținerii de ținte măsurabile toate înglobate într-o strategie generală de dezvoltare durabilă.

Planul trebuie să aibă la bază o viziune pe termen lung pentru dezvoltarea transportului și a mobilității în regiile aglomerații urbane. Trebuie să cuprindă toate tipurile și formele de transport: public și privat, pasageri și marfă, motorizat și nemotorizat, în mișcare sau oprit. O viziune strategică oferă o descriere calitativă a viitorului urban dorit și servește la coordonarea dezvoltării măsurilor potrivite de planificare. Viziunea trebuie să fie definită de obiective concrete, care indică tipul de transformare dorită. Schimbările și impactul trebuie de asemenea să fie măsurabile, necesitând un set de ținte bine gândite, care să se concentreze asupra ariilor și indicatorilor selectați.

O revizuire a costurilor și beneficiilor transportului, având în vedere costuri și beneficii la o scară mai largă a societății

Selecția proporțiilor este ghidată nu numai de eficiență, ci și de valoarea banilor. În special în perioade de buget redus pentru transport și mobilitate urbană, este crucial să obții un impact maxim al resurselor utilizate. Astfel, este necesară o evaluare de bază a opțiunilor supraveghind costurile și beneficiile, incluzându-le și pe cele ce nu pot fi cu ușurință măsurate sau evaluate cum sunt cele relaționate emisiilor de noxe sau impactului asupra calității aerului. Comisia Europeană subliniază în Cartea Albă a Transporturilor (2011) importanța internalizării costurilor externe pentru toate modurile de transport aplicând principii comune, ținând cont totuși de specificitatea fiecărui tip de transport.

BAZA POLITICILOR

În **Planul de Acțiune pentru Mobilitatea Urbană**, publicat în 2009, Comisia Europeană a propus accelerarea adoptării Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă în Europa, oferind material îndrumător, promovând schimbul de bune practici, identificând puncte de referință și susținând activități educaționale pentru profesioniștii din domeniul mobilității urbane. Miniștrii transporturilor din UE susțin dezvoltarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă. Concluziile **Planului de Acțiune pentru Mobilitatea Urbană** din data de 24 iunie 2010 afirmă că, Consiliul Uniunii Europene "susține dezvoltarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă pentru orașe și zone metropolitane [...] și încurajează dezvoltarea stimulentele de tipul expertizelor și schimbului de informații, pentru crearea unor astfel de planuri."

În martie 2011, Comisia Europeană a emis **Cartea Albă a Transporturilor** "Foaie de Parcurs pentru un Spațiu European Unic al Transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor" (COM(2011)0144 final). Cartea Albă a Transporturilor propune spre examinare posibilitatea transformării Planurilor de Mobilitate Durabilă într-un proces de elaborare obligatoriu pentru orașe de o anumită dimensiune, în conformitate cu standardele naționale bazate pe liniile directe ale UE. De asemenea, sugerează explorarea unei legături între dezvoltarea regională și fondurile de coeziune și orașe și regiuni care au prezentat un certificat de Audit al Performanței și Durabilității Mobilității Urbane. În cele din urmă, Cartea Albă a Transporturilor propune spre examinare posibilitatea unui cadru suport european pentru o implementare progresivă a Planurilor de Mobilitate Urbană în orașele europene.

Dezvoltarea și implementarea unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă ar trebui să fie înțeleasă ca un proces continuu care înglobează unsprezece pași esențiali. Prezentarea grafică a acestui proces înfățișează acești pași într-o succesiune logică. În practică, aceste activități pot funcționa parțial în paralel sau incluzând bucle de feedback.

O descriere detaliată a tuturor pașilor și activităților poate fi găsită în Îndrumarul "Dezvoltarea și Implementarea unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă". Îndrumarul include exemple de bune practici, instrumente utile și referințe ce ilustrează întregul proces de dezvoltare a planului. Îndrumarul poate fi descărcat de pe site-ul www.mobilityplans.eu

PROCES

SUMP ÎN PRACTICĂ

Koprivnica, Croația
– Analiza situației existente

Koprivnica, un oraș de 33.700 de locuitori situat în Nord-Vestul Croației, a desfășurat o analiză detaliată a situației existente a mobilității urbane. Aceasta s-a bazat pe o auto-evaluare întreprinsă de către municipalitate, un proces consultativ extins cu o gamă largă de actori și un sondaj de opinie. Auto-evaluarea a indicat că orașul dispune de condiții excelente pentru promovarea mobilității durabile, și a fost crucială în alegerea elementelor principale pentru strategia de mobilitate a orașului. Structura urbană este plată, compactă și dispune de suficient spațiu pentru a instala o rețea amplă pentru biciclete. Deja 30% din populație obișnuiește să meargă pe jos sau cu bicicleta. 70% dintre școlari merg la școală pe jos, utilizând transportul public, sau bicicleta. Pe durata vacanței de vară, pietonii și cicliștii depășesc numărul mașinilor. Atunci când conducătorii auto au fost întrebați în sondajului de opinie dacă și-ar schimba tiparele de mobilitate, în cazul unei infrastructuri adecvate, s-a constatat un sprijin copleșitor.

Budapesta, Ungaria
– integrarea și coordonarea politicilor

Budapesta reprezintă un exemplu de integrare a unui plan de mobilitate într-un cadru general al politicii municipale. În 2003, orașul a aprobat Conceptul de Dezvoltare Urbană. Acesta definește viziunea și prioritățile pe termen lung pentru dezvoltarea globală a orașului. Bazat pe acest concept și consultări extinse cu părțile interesate, orașul a elaborat Strategia de Dezvoltare Urbană a Budapestei – cunoscută ca Planul Podmaniczky. Acest document de politici stabilește prioritățile de dezvoltare ale orașului pentru perioada 2005 – 2013, incluzând principalele măsuri de dezvoltare urbană. Această strategie de dezvoltare urbană este completată de Planul de Mobilitate Inima Budapestei. Acest plan a fost creat în 2007 pentru a revitaliza centrul orașului prin proiecte de calmare a traficului la scară largă și proiecte de infrastructură în domeniul mobilității urbane durabile. Planul prioritizează transportul local non-motorizat pentru a sprijini afacerile locale și pentru a spori calitatea vieții.

Odense, Danemarca
– comunicarea către actori și cetățeni

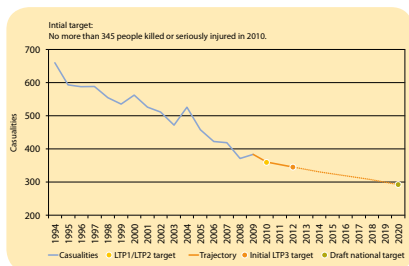
Datorită unui efort major de a comunica Planul de Mobilitate și Trafic cetățenilor, orașul Odense în cele din urmă a reușit să oprească accesul mașinilor pe două drumuri principale – această acțiune fusese stopată într-un moment anterior, ca urmare a preocupării publice pentru traficul redirectionat. În 2007, orașul a implicat cel mai mare număr de actori (nu numai rezidenți locali, ci și multe alte grupuri din întreg orașul), și a dezvoltat un capitol de "Instrumente" pentru a explica planificarea traficului în termeni simpli. În plus, planul s-a modificat în mod gradual dintr-un document despre mașini și trafic într-unul despre oameni și locuri, fiind promovat în mod constant pe site-ul propriu, pe postere, în presa locală și la evenimente speciale. Toate aceste lucrări în cele din urmă au dat roade, iar Planul a fost aprobat în unanimitate de către Consiliul Local.

Lille, Franța

– Viziunea construirii

În Lille dezvoltarea Planului de Mobilitate Urbană (Planuri de Dezvoltare Urbană Durabilă) a început după marea mișcare de regenerare din anii 1990. Noul terminal TGV a creat oportunitatea instituirii unui cartier complet nou, denumit Euralille care joacă de asemenea rol de nod al transportului public internațional, național, regional și local. Planificatorii au viziunea unui oraș care este puternic din punct de vedere economic, cu un profil internațional. Renovarea spațiilor publice dominate în prezent de trafic joacă un rol important în crearea unui oraș atractiv. Una dintre opțiunile strategice a fost de a alege între dezvoltarea în continuare a sistemului de metrou sau cea a transportului public de suprafață (autobuz și tramvai). Orașul a optat pentru dezvoltarea transportului de suprafață ca un mijloc de a restructura, redesea și redefini spațiile publice.

Cambridge, Marea Britanie

– Obiective și traiectorii

Al treilea Plan Local de Transport din Cambridge (LTP) 2011 – 2026 definește indicatorii și obiectivele utilizate pentru monitorizarea progresului către atingerea obiectivelor planului. Indicatorii aleși reflectă aspectele cele mai importante pentru ținutul Cambridge, permițând în același timp comparația cu alte autorități locale din țară. LTP include ilustrații ce clarifică legăturile dintre obiectivele, țintele și traiectoriile pe termen lung. Obiectivele naționale de siguranță rutieră din anul 2009 au căutat o reducere de 33% a persoanelor decedate sau grav rănite până în 2020 în traficul rutier. LTP stabilește obiective inițiale pentru acest indicator până în anul 2012. Figura de mai sus indică atât performanțele ținutului Cambridge cu privire la acest indicator din anul 1994, cât și ținta LTP pentru 2012.

Gent, Belgia

– Informarea publicului

În 2007, orașul Gent și cinci alți parteneri au lansat un proiect pentru transformarea până în anul 2020 a stației principale de tren, Gent Sint-Pieters, și a terenurilor din jurul ei într-o dezvoltare uriașă cu utilizare mixtă și cu conexiuni intermodale bune. Un proiect atât de mare a avut nevoie de o strategie de informare și de consultare concertată pentru a câștiga și menține acceptarea publică a lucrărilor. Acest lucru a condus la apariția unui punct permanent de informare cu hărți, clipuri video și un model 3D, un buletin informativ periodic pentru rezidenți, evenimente în școli și "cafenele de dialog" pentru a le oferi oamenilor șansa de a discuta în detaliu proiectul. De două ori pe an publicul este invitat să viziteze șantierul. Cu aceste ocazii, 400-800 de persoane sunt invitate în grupuri mici să vadă lucrările de aproape, primind explicații de la partenerii de proiect și de la ingineri.

BENEFICII

O imagine îmbunătățită a orașului

Un oraș angajat în planificarea mobilității urbane durabile poate oferi imaginea unui oraș inovativ.

O mai bună calitate a vieții

SUMP înseamnă mai degrabă planificare pentru oameni, decât pentru mașini și trafic. Transmite un mesaj emoțional exprimat, de exemplu, prin realizarea unor spații publice de o mai mare calitate sau prin îmbunătățirea siguranței copiilor.

Accesibilitate și mobilitate îmbunătățite

Planificarea orientată către oameni rezultă într-o situație îmbunătățită a mobilității cetățenilor și facilitează accesul către ariile urbane și serviciile lor.

Beneficii pentru mediu și sănătate

Activități ce susțin îmbunătățirea calității aerului, reducerea zgomotului și a schimbărilor climatice conduc la efecte pozitive de sănătate și la economii semnificative în costurile pentru menținerea sănătății.

Potențial de a ajunge la mai mulți oameni

Planificarea de mobilitate urbană durabilă oferă șansa de a influența mai mulți oameni și de a răspunde nevoilor diferitelor grupuri de utilizatori.

Susținerea deciziilor de către cetățeni și alți actori

Planificare pentru oameni înseamnă planificare cu oameni. Prin cetățeni și alți actori, deciziile pentru sau împotriva măsurilor de mobilitate urbană pot obține un nivel semnificativ de "legitimare publică".

Îndeplinirea efectivă a obligațiilor legale

Planificarea de mobilitate urbană durabilă oferă o modalitate eficientă de a aborda și a îndeplini obligațiile legale, cum ar fi Directiva Comisiei Europene privind Calitatea Aerului sau reglementările naționale de zgomot.

Orașe mai competitive și acces la finanțări

SUMP-urile pot oferi acces la finanțarea disponibilă pentru soluții inovatoare - aducând un avantaj decisiv față de alte orașe atunci când concurează pentru finanțarea publică.

Viziune politică nouă, potențial de integrare

SUMP oferă o viziune strategică pe termen lung. Acesta încurajează o cultură a planificării eficiente, ce are ca scop integrarea politicilor sectoriale, a instituțiilor, precum și a orașelor și împrejurimilor lor.

INFORMARE

Comisia Europeană urmărește să accelereze implicarea la scară largă în Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă a autorităților locale și regionale din Europa printr-o informare amplă cu privire la scopul, conținutul și beneficiile acestor planuri.

ÎNDRUMARE

Documentul de orientare din 2011, "Dezvoltarea și implementarea unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă", introduce conceptul de Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă și stabilește pașii implicați în pregătirea lor. Documentul vizează transportul urban și practicienii din domeniul mobilității, precum și alți actori, care ar trebui să fie implicați în pregătirea și implementarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă.

SEMINARII

În 2011 și 2012, o echipă de experți numită de către Comisia Europeană va realiza 35 de seminarii și evenimente pentru schimb de experiență privind Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă în limbile naționale în toată Europa. Contactați-ne pentru a afla despre un seminar de formare aproape de dumneavoastră.

Găsiți mai multe informații la:
www.mobilityplans.eu

SUSTAINABLE
URBAN MOBILITY
PLANS

Planificare pentru Oameni

CONTACT

E-mail: enquiries@mobilityplans.eu

Tel.: +49.221.60 60 55-13

www.mobilityplans.eu

Planuri Urbane de Mobilitate Durabilă

c/o Rupprecht Consult – Forschung und Beratung GmbH

Clever Strasse 13–15

50668 Cologne

Germany

Disclaimer: "Planificare pentru Oameni" este o marcă înregistrată. Singura responsabilitate pentru conținutul acestei publicații aparține autorilor. Nu reflectă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene. Nici EACI, nici Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru orice utilizare a informațiilor conținute de aceasta

Poze: András Ekés (Copertă; Pag. 4, 5), City of Koprivnica photo gallery (Pag. 8), Municipality din Budapesta, Districtul V (Pag. 8), Orașul Odense (Pag. 8), Max Lerouge (Pag. 9), Infopunt Project Gent Sint-Pieters (Pag. 9), www.eltis.org (Pag. 2, 3, 10), Harry Schiffer (Pag. 11), FGM-AMOR (Pag. 10, 11), Rupprecht Consult (Pag. 3, 4, 5)

www.mobilityplans.eu

Supported by
**INTELLIGENT ENERGY
EUROPE**